

บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาด
โรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร*

THE ROLE OF THE VILLAGE COMMITTEE IN THE PREVENTION AND
CONTROL OF THE COVID - 19 EPIDEMIC IN PANG SILA THONG
DISTRICT, KAMPHAENG PHET PROVINCE

แพรวนาภา เจอะแก่นหอม

Praewnapa Joehkaenhom

วิราสิริ วสีวีรสิริ

Wirasiri Waseeweerasi

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Western University, Thailand

E-mail: bb-ac119@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการหมู่บ้านอำเภอปางศิลาทอง จำนวน 178 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ และดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 8 - 22 พฤศจิกายน 2564 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ไคสแควร์และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 40 - 59 ปี สถานภาพสมรส จบการศึกษาระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีตำแหน่งในคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001- 10,000 บาท และมีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1 - 5 ปี ทั้งนี้ บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 70.8 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 25.8 และระดับน้อย ร้อยละ 3.4 ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของ

* Received January 23, 2022; Revised February 16, 2022; Accepted March 27, 2022

คณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 และแรงสนับสนุนทางสังคม ผลการศึกษาครั้งนี้เสนอแนะให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ส่งเสริมให้มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและการแพร่กระจายเชื้อโรคโควิด-19 ตลอดจนส่งเสริมแรงสนับสนุนทางสังคมโดยมีการยกย่อง ชมเชย เสริมขวัญกำลังใจ และสร้างความร่วมมือกับประชาชนในชุมชน

คำสำคัญ: การควบคุมป้องกันโรค, คณะกรรมการหมู่บ้าน, ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด 19, แรงสนับสนุนทางสังคม

Abstract

The objectives of this research article were to study the role of the village committee in controlling and preventing the spread of COVID-19. And factors related to the role of the village committee in controlling and preventing the spread of COVID-19 Pang Sila Thong District Kamphaeng Phet Province. This is a cross-sectional survey research. The sample group was the village committee of Pang Sila Thong District consisted of 178 people randomly sampled by landscape randomization method. and collecting data using questionnaires Between 8 - 22 November 2021, the data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation. Chi-square analysis and Pearson's correlation coefficient the results showed that most of the respondents were male, aged 40-59 years, marital status, graduated lower than a bachelor's degree. have a position in the village committee is a qualified village committee The average monthly income is 5,001-10,000 baht and has a working period of 1-5 years. The role of the village committee in preventing the spread of COVID-19 Pang Sila Thong District Kamphaeng Phet Province Most of them were at a high level, 70.8%, followed by 25.8 percent at a moderate level, and a low level of 3.4 percent. Statistically significant ($p\text{-value} < 0.05$) was the knowledge of COVID-19. And social support the results of this study recommend that the responsible agencies in the area promote training on the prevention and spread of COVID-19. As well as promoting social support by being praised, commended and enhancing morale and create cooperation with people in the community

Keywords: The Role of the Prevention and Control, the Village Committee, Knowledge of the Covid-19, Social Support

บทนำ

องค์การอนามัยโลก ประกาศให้การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่เป็น “การระบาดใหญ่” หรือ Pandemic หลังจากเชื้อลุกลามไปใน 118 ประเทศและดินแดนทั่วโลก และมีผู้ติดเชื้อกว่า 121,000 คน ทั้งได้คร่าชีวิตผู้คนไปแล้วกว่า 4,300 คน (BBC NEWS, 2020) ซึ่งปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด-19 (Coronavirus Disease 2019) มีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยเริ่มต้นการระบาด ณ เมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน ก่อนจะแพร่ระบาดไปทั่วโลก ประเทศไทยพบผู้ติดเชื้อรายแรกเป็นนักท่องเที่ยวจีนที่เดินทางเข้าประเทศไทยเมื่อวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2563 ภายในเวลา 2 สัปดาห์และเมื่อวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2563 ประเทศไทยมีรายงานผู้ป่วยชาวไทยรายแรก อาชีพขับรถแท็กซี่ ซึ่งไม่เคยมีประวัติเดินทางไปต่างประเทศ แต่มีประวัติขับรถแท็กซี่ให้บริการกับผู้ป่วยชาวจีน ในระยะต่อมาจำนวนผู้ป่วยได้เพิ่มขึ้นต่อเนื่องอย่างช้า ๆ ทั้งผู้ป่วยที่เดินทางมาจากต่างประเทศ และผู้ป่วยที่ติดเชื้อภายในประเทศ

กระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2563 เรื่องชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2563 กำหนดให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ COVID -19 เป็นโรคติดต่ออันตราย ลำดับที่ 14 ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องแต่งเจ้าพนักงานควบคุมโรคตาม พรบ. โรคติดต่อ พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2563 บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2563 ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงมหาดไทยดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ เฉพาะในเขตท้องที่ที่ตนมีอำนาจหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการปฏิบัติการ 1) ระดับจังหวัด ได้แก่ เจ้าพนักงานปกครอง เจ้าหน้าที่ปกครอง ประจำศาลากลางจังหวัด 2) ระดับอำเภอ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ปกครอง ประจำที่ว่าการอำเภอ และ 3) ระดับตำบล/หมู่บ้าน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน (กรมควบคุมโรค, 2563)

คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ประกอบไปด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำหรือแกนนำหรือองค์กรในหมู่บ้าน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 - 10 คน ซึ่งคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ถือว่าเป็นกลไกของหมู่บ้านที่ใกล้ชิดประชาชน รู้และเข้าถึงข้อมูล สภาพพื้นที่ปัญหาและความต้องการของประชาชนในหมู่บ้านดีที่สุดใน โดยมีโครงสร้างและอำนาจหน้าที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม และ

ครอบคลุมการทำงานในทุกมิติของหมู่บ้าน เสมือนเป็น “คณะรัฐมนตรีประจำหมู่บ้าน” มีบทบาทหน้าที่ในการช่วยเหลือแนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านและปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการหรือที่นายอำเภอมอบหมายหรือผู้ใหญ่บ้านร้องขอ รวมทั้งเป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและบริหารจัดการกิจกรรมที่ดำเนินงานในหมู่บ้านร่วมกับองค์กรอื่นทุกภาคส่วน ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน นั้นตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเน้นให้ “ทำงานเป็นทีม” (กระทรวงมหาดไทย, 2564) โดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน ได้แบ่งคณะทำงานด้านต่าง ๆ ก่อนที่คณะทำงานแต่ละด้านจะทำงานตามที่ได้รับมอบหมายก็จะต้องมีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือแนวทางการทำงานในแต่ละเรื่องว่าควรจะเป็นอย่างไรเพื่อระดมสมองและหาทางออกร่วมกันก่อนที่จะลงมือทำงาน กล่าวคือต้อง “ร่วมกันคิด แล้วแยกกันทำ” ซึ่งหน้าที่ที่คณะกรรมการหมู่บ้านจะต้องปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพนั้นจะประกอบไปด้วย ด้านอำนวยการ ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านอื่น ๆ ตามความเหมาะสมของสภาพภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ (กรมการปกครอง, 2564)

อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร มีจำนวนประชากรทั้งหมด 30,357 คน แบ่งออกเป็น 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลปางตาไว มีทั้งหมด 11 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากร 8,404 คน ตำบลหินดาด มีทั้งหมด 14 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากร 10,499 คน และตำบลโพธิ์ทอง มีทั้งหมด 17 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากร 11,454 คน (อำเภอปางศิลาทอง, 2564) ซึ่งแต่ละหมู่บ้านจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านขึ้นทุกตำบล โดยคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ทุกหมู่ มีหน้าที่ 1) จัดทำแผนปฏิบัติการของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระดับหมู่บ้าน 2) ร่วมวางแผนและประเมินสภาพบ้านหรือสถานที่กับคณะทำงานระดับอำเภอ/ตำบลที่จะกักตัวว่ามีความเหมาะสมสำหรับการกักตัวให้แยกจากบุคคลอื่นได้ตลอด 14 วันหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมให้พิจารณาหาสถานที่ที่มีความเหมาะสมแทน 3) ร่วมตรวจสอบและประเมินความพร้อมสำหรับที่พักอาศัยของญาติที่ถูกกักตัว ร่วมกับคณะทำงานระดับตำบล 4) ร่วมกับคณะทำงานระดับอำเภอ/ตำบล สร้างความเข้าใจกับผู้ที่ถูกกักกันทราบวัตถุประสงค์ของการกักกัน 5) ร่วมกับคณะทำงานระดับอำเภอ/ตำบล สร้างความเข้าใจกับคนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ถูกกักตัวอยู่ให้เข้าใจว่าผู้ถูกกักกันนั้นยังไม่ใช่ผู้ป่วยและกักตัวเพื่อเฝ้าระวังอาการป่วยและการป้องกันการแพร่เชื้อโรคไปยังบุคคลอื่น 6) เฝ้าระวังติดตามการพักอาศัยของผู้กักกันหากพบเห็นหรือทราบว่าผู้กักกันมีการเดินทางออกไปในที่สาธารณะให้รีบรายงานคณะกรรมการระดับตำบลทราบโดยเร็ว 7) ในกรณีผู้ถูกกักกันจำเป็นต้องซื้ออาหารเครื่องอุปโภคบริโภคให้กำนัน

ผู้ใหญ่บ้านรวมทั้งคณะกรรมการหมู่บ้านและอสม. ในหมู่บ้านพิจารณาจัดส่งอาหารเครื่องอุปโภคบริโภคหรือประสานงานขอรับสนับสนุนจากคณะกรรมการระดับอำเภอ/ตำบล ให้แก่ผู้ถูกกักกันโดยไม่ให้ผู้ถูกกักกันออกจากที่พัก 8) ประสานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่รับผิดชอบของหมู่บ้านสนับสนุนอุปกรณ์ที่จำเป็นในการติดตามเฝ้าระวังอาการ 9) เฝ้าระวังติดตามอาการผู้ที่ถูกกักกันเป็นประจำทุกวันจนกว่าจะครบกำหนด 10) หากพบเห็นผู้ถูกกักกันมีอาการป่วยให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่รับผิดชอบหมู่บ้านเพื่อส่งต่อไปยังโรงพยาบาลปางศิลาทอง ทำการรักษาต่อไป 11) รายงานผลการติดตามผู้ถูกกักกันให้คณะทำงานระดับตำบลทราบทุกวัน ซึ่งจากการปฏิบัติงานในช่วงสถานการณ์การระบาดโรคโควิด-19 ในชุมชน ร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านอำเภอปางศิลาทอง จากการสังเกตและสอบถามคณะกรรมการหมู่บ้าน อำเภอปางศิลาทอง พบว่า บางหมู่บ้านยังไม่เข้าใจในบทบาทของการปฏิบัติงานในช่วงสถานการณ์การระบาดโรคโควิด-19 เท่าที่ควรและยังเข้าใจว่าการปฏิบัติงานเป็นบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเนื่องจากเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขเป็นประจำจึงต้องปฏิบัติงานควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 ในชุมชน (อำเภอปางศิลาทอง, 2564)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด - 19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด - 19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร และเพื่อศึกษาแนวทางในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร และเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุง วางแผนและพัฒนาการทำงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งในคณะกรรมการหมู่บ้าน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคมกับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ทั้งเพศหญิง เพศชาย ที่อยู่ในตำแหน่งคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) มาแล้วไม่ต่ำกว่า 6 เดือน จำนวน 375 คน (อำเภอปางศิลาทอง, 2564) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Daniel (2010) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Radom Sampling) ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร มีทั้งหมด 3 ตำบล โดยการจำแนกออกเป็น ตำบลปางตาไว ตำบลหินดาด และตำบลโพธิ์ทอง

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล ของอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยการจับสลาก คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละตำบล โดยใช้สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างที่ทราบค่าประชากร เพื่อประมาณค่าสัดส่วนของคณะกรรมการหมู่บ้าน อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 162 คน และบวกเพิ่มอีก ร้อยละ 10 รวมเป็น 178 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งในคณะกรรมการหมู่บ้าน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มีทั้งหมด 7 ข้อ โดยใช้แบบเลือกตอบและคำถามปลายเปิด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 โดยมีลักษณะคำถามและมีตัวเลือกคือ ผิด ถูก จำนวน 20 ข้อ โดยการวิเคราะห์ระดับของคะแนนแบ่งระดับความรู้ 3 ระดับ ดังนี้

ถ้าเป็นข้อความทางบวกให้คะแนนดังนี้

ถูก	1
ผิด	0

ถ้าเป็นข้อความทางลบให้คะแนนดังนี้

ถูก	0
ผิด	1

เกณฑ์การแปลผล

ร้อยละ 80 ขึ้นไป (16 - 20 คะแนน)

มีความรู้ระดับมาก

ร้อยละ 60 - 79 (12 - 15 คะแนน)

มีความรู้ระดับปานกลาง

น้อยกว่าร้อยละ 60 (0 - 11 คะแนน)

มีความรู้ระดับน้อย

ส่วนที่ 3 ส่วนที่ 3 แบบสอบถามแรงสนับสนุนทางสังคมของคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) มีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) มาประยุกต์ใช้ มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งคำตอบออกเป็น 3 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) มาประยุกต์ใช้ มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 15 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

กำหนดนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และประมวลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อสรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในการบรรยายลักษณะของข้อมูล โดยการหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติพรรณนา

2. สถิติเชิงอนุมาน (Analytical Statistics) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา ตำแหน่งในคณะกรรมการหมู่บ้าน รายได้ และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 แรงสนับสนุนทางสังคมและบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) และสถิติไคสแควร์ (Chi-Square)

ผลการวิจัย

1. วิเคราะห์รายละเอียดข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งในคณะกรรมการหมู่บ้าน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน (n = 178)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	140	78.7
หญิง	38	21.3
อายุ		
20 - 39 ปี	11	6.2
40 - 59 ปี	120	67.4
60 - ปีขึ้นไป	47	26.4
สถานภาพสมรส		
โสด	14	7.9

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สมรส	148	83.1
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	16	9.0
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	170	95.5
ปริญญาตรี	7	3.9
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.6
ตำแหน่งในคณะกรรมการหมู่บ้าน		
ผู้ใหญ่บ้าน	23	12.9
สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1	0.6
ผู้นำหรือผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน	31	17.4
กรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิ	70	39.3
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	59	33.1
5,001-10,000 บาท	115	64.6
10,001-15,000 บาท	4	2.2
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน		
1-5 ปี	120	67.4
6-10 ปี	45	25.3
11-20 ปี	13	7.3

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 78.7 มีอายุ 40 - 59 ปี ร้อยละ 67.4 สถานภาพสมรส เป็นสมรส ร้อยละ 83.1 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 95.5 มีตำแหน่งในคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิ ร้อยละ 39.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท ร้อยละ 64.6 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1 - 5 ปี ร้อยละ 67.4 ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์ด้วยค่าไคสแควร์ (n = 178)

ตัวแปร	บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน		P - value
	มาก	ปานกลาง+น้อย	
เพศ			
ชาย	95(67.9)	45(32.1)	0.088
หญิง	31(81.6)	7(18.4)	
สถานภาพสมรส			
โสด/หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	23(74.2)	8(25.8)	0.643
สมรส	12(85.7)	2(14.3)	
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	120(70.6)	50(29.4)	0.786
ปริญญาตรี/สูงกว่าปริญญาตรี	6(75.5)	2(25.0)	
ตำแหน่งในคณะกรรมการหมู่บ้าน			
ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	57(73.1)	21(26.9)	0.552
ผู้นำ/ผู้แทนกลุ่ม/องค์กรในหมู่บ้าน/กรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิ	69(69.0)	31(31.0)	

จากตารางที่ 2 หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และตำแหน่งในคณะกรรมการหมู่บ้าน กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 วิเคราะห์ด้วยค่าไคสแควร์ ผู้วิจัยได้ยุบรวมกลุ่มตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพสมรส เป็น 2 กลุ่ม คือ โสด/หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่สมรส กลุ่มระดับการศึกษา เป็น 2 กลุ่ม คือ ต่ำกว่าปริญญาตรีปริญญาตรี/สูงกว่าปริญญาตรี และตำแหน่งในคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำ/ผู้แทนกลุ่ม/องค์กรในหมู่บ้าน/กรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิ และยุบรวมกลุ่มตัวแปรตามบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านเป็น 2 ระดับคือ ระดับน้อยรวมกับระดับปานกลาง และระดับมาก ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการวิเคราะห์ทางสถิติ

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (n = 178)

ตัวแปร	บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน	
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	P - value
ปัจจัยส่วนบุคคล		
อายุ	0.020	0.795
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	-0.075	0.321
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	-0.115	0.126

จากตารางที่ 3 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร (p-value > 0.05) ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน ข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ รายได้ และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (n = 178)

ตัวแปร	บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน	
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19	0.203	< 0.007*

*ค่า p-value < 0.05

จากตารางที่ 4 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 (r = 0.203) มีความสัมพันธ์กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p - value < 0.05) ยอมรับสมมติฐานของการวิจัย ข้อที่ 2 ที่ระบุว่า

ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

4. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคมกับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคมกับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (n = 178)

ตัวแปร	บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน	
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	P - value
แรงสนับสนุนทางสังคม	0.178	< 0.017*

*ค่า p-value <0.05

จากตารางที่ 5 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า แรงสนับสนุนทางสังคม (r = 0.178) มีความสัมพันธ์กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p - value <0.05) ยอมรับสมมติฐานของการวิจัย ข้อที่ 2 ที่ระบุว่า แรงสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

อภิปราย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งในคณะกรรมการหมู่บ้าน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร (p-value > 0.05) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติ วงศ์ปทุมทิพย์ ที่ได้ทำการศึกษารื่องการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสซิกา อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม จากผลการศึกษาพบว่า เพศ ต่างกัน แต่มีบทบาทในการป้องกันการระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value >0.05) (กิตติ วงศ์ปทุมทิพย์, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา ชินบุตร

และนภัทร ภักดีสรวิชัย ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการป้องกันการระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามนโยบายรัฐบาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จากผลการศึกษาพบว่า อายุ ต่างกัน แต่มีบทบาทในการป้องกันการระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ตามนโยบายรัฐบาล ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} > 0.05$) (วิทยา ชินบุตร และนภัทร ภักดีสรวิชัย, 2564) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทอมมี Tomey, C. ได้ให้ความหมายของบทบาท ว่าเป็นการกระทำหรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นไปตามความคาดหวังตามตำแหน่งในอาชีพหรือตำแหน่งที่สังคมกำหนดขึ้นซึ่งโครงสร้างของบทบาทประกอบด้วย ลักษณะที่เฉพาะของแต่ละบุคคล การแสดงพฤติกรรมและตำแหน่งที่ครองอยู่ (Tomey, C., 1992)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ($r = 0.203$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวรรณ คำแสน ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ญัฐวรรณ คำแสน, 2564)

ผลการศึกษาพบว่า แรงสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ($r = 0.178$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเฮ้าส์ (House, J.S. & Kahn, R.L, 1985) ได้กล่าวไว้ว่า แรงสนับสนุนทางสังคมเป็นสิ่งที่ผู้รับได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมในด้านความช่วยเหลือทางด้านข้อมูล ข่าวสาร วัตถุประสงค์ หรือการสนับสนุนทางจิตใจจากผู้ให้การสนับสนุน ซึ่งอาจเป็นบุคคลหรือกลุ่มคน และเป็นผลให้ผู้รับได้ปฏิบัติหรือแสดงออกทางพฤติกรรมไปในทางที่ผู้รับต้องการ แรงสนับสนุนทางสังคมอาจมาจากบุคคลในครอบครัว เช่น พ่อแม่ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ผู้นำชุมชน เพื่อนร่วมงาน เพื่อนนักเรียน ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรุณี เอี่ยมนุ้ย ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการเฝ้าระวังและป้องกันโรคโควิด-19 อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย จากผลการศึกษาพบว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม มี

ผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท อสม. ในการเฝ้าระวังและป้องกันโรคโควิด - 19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.360$, $p\text{-value} < 0.001$) (สรวิศมณี เอี่ยมนุ้ย, 2564)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การศึกษาบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 70.8 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 25.8 และระดับน้อย ร้อยละ 3.4 ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 และแรงสนับสนุนทางสังคม ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้ 1) คณะกรรมการหมู่บ้านมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการระบาดของโรคโควิด-19 ให้ประชาชนในชุมชนได้รับทราบ เพื่อประชาชนตื่นตระหนกต่อการระบาดของโรคโควิด-19 จนเกินไป 2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและคณะกรรมการหมู่บ้านมีการทบทวนบทบาทหน้าที่ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 พร้อมทั้งส่งเสริมการสนับสนุนทางสังคมโดยมีการยกย่อง เสริมขวัญกำลังใจ และสร้างความร่วมมือในชุมชน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะสำหรับกรวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรศึกษาบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 โดยนำตัวแปรอิสระอื่น ๆ เช่น ความคาดหวังของคณะกรรมการหมู่บ้าน ทัศนคติต่อโรคโควิด-19 เป็นต้น เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 2) ศึกษาวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพโดยการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึกบทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 ในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติมให้ครอบคลุม รวมถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 และแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อให้ได้ปัญหาเชิงลึกมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมการปกครอง. (2564). บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน. เรียกใช้เมื่อ 28 ตุลาคม 2564 จาก <https://xn--12cah4d6af1cbpac0hsc7ae4iyлта.com/history>

กรมควบคุมโรค. (2563). ประกาศกรมควบคุมโรค เรื่อง เรื่อง นโยบายการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. เรียกใช้

- เมื่อ 28 ตุลาคม 2564 จาก <https://ddc.moph.go.th/odpc9/news.php?news=15865>
- กระทรวงมหาดไทย. (2564). บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาดไทย.
- กิตติ วงศ์ปทุมทิพย์. (2560). การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสซิกา อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 ขอนแก่น, 24(2), 59-67.
- ณัฐวรณ คำแสน. (2564). ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี, 4(1), 33-48.
- วิทยา ชินบุตร และนภัทร ภักดีศรีวิชัย. (2564). บทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการป้องกันการระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามนโยบายรัฐบาล อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(2), 304-318.
- สรุจภูมิ เอี่ยมนุ้ย. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการเฝ้าระวังและป้องกันโรคโควิด-19 อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย. วารสารสาธารณสุขและสุขภาพศึกษา, 1(2), 75-90.
- อำเภอปางศิลาทอง. (2564). ทะเบียนรายชื่อคณะกรรมการหมู่บ้านอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: ที่ว่าการอำเภอปางศิลาทอง.
- BBC NEWS. (2020). ไวรัสโคโรนา : อนามัยโลกประกาศให้โควิด-19 เป็น “การระบาดใหญ่” ทั่วโลก. Retrieved October 28, 2021, from <https://www.bbc.com/thai/international-51838536>
- House, J.S. & Kahn, R.L. (1985). Measures and concepts of social support in Cohen, S. And Syme. Salt Lake: Social Support and health.
- Tomey, C. (1992). Analog VLSI and neural systems. New York: Addison Wesley.